

# საქართველოს კანონი მოსაკრებლების სისტემის საფუძვლების შესახებ

ეს კანონი განსაზღვრავს მოსაკრებლების სისტემის ზოგად პრინციპებს. მისი ამოცანაა ჩამოაყალიბოს საერთო პოლიტიკა იმ გადასახდელის მიმართ, რომლებიც გადაიხდებიან სახელმწიფო ხელისუფლების, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებისა და სასამართლო დაწესებულებების მიერ მომსახურების გაწევისა და კანონით განსაზღვრული უფლებების მინიჭებისათვის.

საქართველოს 2009 წლის 24 სექტემბრის კანონი № 1700 - სსმ I, № 29, 12.10.2009 წ., მუხ. 183

## მუხლი 1. მოსაკრებლის ცნება

მოსაკრებელი არის აუცილებელი გადასახდელი ბიუჯეტში, რომელსაც ფიზიკური და იურიდიული პირები და ამხანაგობები იხდიან სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ მათთვის კანონით განსაზღვრული საქმიანობის განხორციელების ან/და სარგებლობის უფლების მინიჭებისათვის, აგრეთვე სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ გარკვეული მომსახურების გაწევისათვის.

საქართველოს 2006 წლის 24 ივლისის კანონი № 3501 - სსმ I, № 35, 03.08.2006 წ., მუხ. 257

საქართველოს 2009 წლის 24 სექტემბრის კანონი № 1700 - სსმ I, № 29, 12.10.2009 წ., მუხ. 183

საქართველოს 2011 წლის 23 დეკემბრის კანონი № 5601 - ვებგვერდი, 30.12.2011წ.

## მუხლი 2. მოსაკრებლების სისტემა

მოსაკრებლების სისტემა მოიცავს ამ კანონით გათვალისწინებული მოსაკრებლების (მათი დაწესების, შეცვლისა და გაუქმების) გადახდების პრინციპების, ფორმებისა და მეთოდების ერთობლიობას.

## მუხლი 3. მოსაკრებლების დაწესება და გადახდების

1. საქართველოში მოსაკრებლების სტრუქტურას, ოდენობასა და შემოღების წესს ადგენს მხოლოდ კანონი.  
2. მოსაკრებლების გადამხდელი ფიზიკური და იურიდიული პირები და ამხანაგობები ვალდებული არიან გადაიხადონ ამ კანონით დაწესებული საერთო-სახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მოსაკრებლები.  
3. დაუშვებელია ამ კანონით გათვალისწინებული მოსაკრებლის გადახდის ვალდებულების ვინმესთვის დაკისრება.

3<sup>1</sup>. საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლით გათვალისწინებული საკუთრების ჩამორთმევისათვის გადახდილი ანაზღაურება თავისუფლდება ყოველგვარი მოსაკრებლისაგან. დაუშვებელია საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლით გათვალისწინებული საკუთრების ჩამორთმევისათვის გადახდილი ანაზღაურებაზე რაიმე სახის მოსაკრებლის დაწესება, შემოღება და გადახდების.

4. აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლეს წარმომადგენლობით ორგანოებს, აგრეთვე ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებს შეუძლიათ შემოიღონ მხოლოდ საქართველოს შესაბამისი კანონით დაწესებული ადგილობრივი მოსაკრებლები.

საქართველოს 2009 წლის 24 სექტემბრის კანონი № 1700 - სსმ I, № 29, 12.10.2009 წ., მუხ. 183

საქართველოს 2011 წლის 23 დეკემბრის კანონი № 5601 - ვებგვერდი, 30.12.2011წ.

საქართველოს 2013 წლის 20 სექტემბრის კანონი № 1249 - ვებგვერდი, 08.10.2013წ.

## მუხლი 3<sup>1</sup>. მოსაკრებლის გადახდის წესი

1. მოსაკრებლის გადამხდელის მიერ მოსაკრებელი გადახდილად ითვლება, თუ მოსაკრებლის მიმღებ ორგანოში წარდგენილია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოსაკრებლის გადახდის დამადასტურებელი ან საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ განსაზღვრული წესით დადგენილი საბუთი ან/და დოკუმენტი. ამასთანავე, მოსაკრებლის გადახდის დადასტურება შეიძლება განხორციელდეს ელექტრონული ფორმით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წესით.

2. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ განსაზღვრული წესით დადგენილი მოსაკრებლის გადახდის დამადასტურებელი (მათ შორის, ელექტრონული ფორმით) საბუთის ან/და დოკუმენტის მიმართ მოთხოვნებს, მისი წარდგენის წესს და მიღების ან/და აღიარების პროცედურებს ადგენს საქართველოს ფინანსთა მინისტრი.

საქართველოს 2009 წლის 17 ივლისის კანონი № 1531 - სსმ I, № 19, 24.07.2009 წ., მუხ. 88

## მუხლი 4. კანონმდებლობა მოსაკრებლების შესახებ

1. კანონმდებლობა მოსაკრებლების შესახებ შედგება ამ კანონისაგან, მის შესაბამისად მიღებული კანონებისა და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებისაგან.

2. მოსაკრებლების შესახებ კანონები და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს ამ კანონს.

3. მოსაკრებლების თაობაზე კანონების დებულებებსა და კანონმდებლობის სხვა სფეროს ნორმატიული აქტების დებულებებს შორის მოსაკრებლების დაწესების, შეცვლისა და გაუქმების საკითხებზე კოლიზიის წარმოშობისას გამოიყენება მოსაკრებლების შესახებ კანონები.

4. აკრძალულია მოსაკრებლებთან დაკავშირებული საკითხების მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობის



გარდა სხვა კანონმდებლობით მოწესრიგება.

### მუხლი 5. მოსაკრებლის სახეები

1. შემოღების წესის მიხედვით მოსაკრებლები არის საერთო-სახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი.
2. საერთო-სახელმწიფოებრივი მოსაკრებლებია:
  - ა) (ამოღებულია);
  - ბ) სალიცენზიო და სანებართვო მოსაკრებლები (გარდა ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ადგილობრივი მოსაკრებლებისა);
  - გ) სახელმწიფო სერტიფიკატის მოსაკრებელი;
  - დ) სარეგისტრაციო მოსაკრებელი;
  - ე) სახელმწიფო საექსპერტიზო მოსაკრებელი;
  - ვ) სახელმწიფო ბაჟი;
  - ზ) საკონსულო მოსაკრებელი;
  - თ) (ამოღებულია);
  - ი) (ამოღებულია);
  - კ) სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი;
  - ლ) (ამოღებულია);
  - მ) ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებელი;
  - ნ) საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებელი;
  - ო) (ამოღებულია).
3. ადგილობრივი მოსაკრებლებია:
  - ა) მშენებლობის (გარდა განსაკუთრებული მნიშვნელობის რადიაციული ან ბირთვული ობიექტის მშენებლობისა) ნებართვის მოსაკრებელი;
  - ბ) (ამოღებულია);
  - გ) (ამოღებულია);
  - დ) დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავების მოსაკრებელი;
  - ე) სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი;
  - ვ) სპეციალური (ზონალური) შეთანხმების გაცემის მოსაკრებელი;
  - ზ) კულტურული მემკვიდრეობის სარეაბილიტაციო არეალის ინფრასტრუქტურის მოსაკრებელი;
  - თ) მშენებლობის (გარდა განსაკუთრებული მნიშვნელობის რადიაციული ან ბირთვული ობიექტების მშენებლობისა) სა ნებართვო პირობების შესრულების დადასტურების (ექსპლუატაციაში მიღების) თაობაზე აქტის გამოცემის (მასში ცვლილების შეტანის) დაჩქარებული მომსახურების მოსაკრებელი;
  - ი) მშენებლობის სახელმწიფო-ტექნიკური ზედამხედველობის მომსახურების მოსაკრებელი .
4. ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული სარეგისტრაციო და სახელმწიფოს საექსპერტიზო მოსაკრებლები არ ვრცელდება:
  - ა) „საქპატენტის“ მიერ სამრეწველო საკუთრების დასაცავად გაწეულ საქმიანობაზე;
  - ბ) „საქჯიშენტრის“ მიერ მცენარეთა ჯიშებზე სელექციონერთა უფლებების დასაცავად გაწეულ საქმიანობაზე.



საქართველოს 2007 წლის 29 ივნისის კანონი №5128- სსმ I, №27, 17.07.2007 წ., მუხ.261  
საქართველოს 2007 წლის 29 ივნისის კანონი №5134- სსმ I, №27, 17.07.2007 წ., მუხ.267  
საქართველოს 2008 წლის 15 ივლისის კანონი №220- სსმ I, №17, 28.07.2008 წ., მუხ.136  
საქართველოს 2009 წლის 3 ნოემბრის კანონი №1937- სსმ I, №35, 19.11.2009 წ., მუხ.242  
საქართველოს 2009 წლის 1 დეკემბრის კანონი №2208- სსმ I, №42, 10.12.2009 წ., მუხ.312  
საქართველოს 2010 წლის 21 ივლისის კანონი №3546- სსმ I, №46, 04.08.2010წ., მუხ.293  
საქართველოს 2010 წლის 28 ოქტომბრის კანონი №3775- სსმ I, №63, 10.11.2010წ., მუხ.402  
საქართველოს 2010 წლის 12 ნოემბრის კანონი №3806- სსმ I, №66, 03. 12.2010წ., მუხ.414  
საქართველოს 2011 წლის 24 ნოემბრის კანონი №5297 - ვებგვერდი, 05.12.2011წ.  
საქართველოს 2012 წლის 22 ივნისის კანონი №6542 – ვებგვერდი, 26.06.2012წ.

### **მუხლი 6. მოსაკრებლის გადამხდელები**

მოსაკრებლის გადამხდელები არიან ფიზიკური და იურიდიული პირები და ამხანაგობები, რომლებსაც სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები ანიჭებენ კანონით განსაზღვრული საქმიანობის განხორციელების ან/და სარგებლობის უფლებას, აგრეთვე რომელთაც სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები უწევენ გარკვეულ მომსახურებას.

საქართველოს 2006 წლის 24 ივლისის კანონი №3501- სსმ I, №35, 03.08.2006 წ., მუხ.257  
საქართველოს 2009 წლის 24 სექტემბრის კანონი №1700- სსმ I, №29, 12.10.2009 წ., მუხ.183  
საქართველოს 2011 წლის 23 დეკემბრის კანონი №5601 – ვებგვერდი, 30.12.2011წ.

### **მუხლი 7. მოსაკრებლების განაკვეთის განსაზღვრის ზოგადი პრინციპები**

1. მოსაკრებლების განაკვეთები მათ ცალკეულ სახეობებზე წესდება ამ კანონის შესაბამისად მიღებული კანონებით და განისაზღვრება შემდეგი პრინციპებით:

ა) სახელმწიფოს ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ უზრუნველყოფილ მომსახურებაზე ან/და უფლების მინიჭებაზე გაწეული დანახარჯების ანაზღაურების გათვალისწინებით;  
ბ) განსაკუთრებულ შემთხვევებში სახელმწიფოს პოლიტიკური და ეკონომიკური (მათ შორის, მოსალოდნელი შემოსავლების გათვალისწინებით) ინტერესებიდან გამომდინარე .

2. მოსაკრებლები წესდება ლარებში ან ფარდობით სიდიდეებში .

საქართველოს 2006 წლის 24 ივლისის კანონი №3501- სსმ I, №35, 03.08.2006 წ., მუხ.257  
საქართველოს 2009 წლის 24 სექტემბრის კანონი №1700- სსმ I, №29, 12.10.2009 წ., მუხ.183

### **მუხლი 8. მოსაკრებლებისაგან მიღებული შემოსავლების განაწილება ბიუჯეტებს შორის**

მოსაკრებლების ბიუჯეტებში ჩარიცხვა ხორციელდება საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსისა და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს 2011 წლის 23 დეკემბრის კანონი №5601 – ვებგვერდი, 30.12.2011წ.

### **მუხლი 9. გარდამავალი დებულება**

ტერიტორიულ ერთეულებში, სადაც არჩეულნი არ არიან წარმომადგენლობითი ორგანოები, მათ არჩევამდე ადგილობრივი მოსაკრებლების შესახებ კანონით დაწესებული მოსაკრებლების შემოღების უფლება ეძლევათ „ საბიუჯეტო სისტემისა და საბიუჯეტო უფლებამოსილებათა შესახებ “ საქართველოს კანონის თაობაზე “ საქართველოს პარლამენტის 1996 წლის 29 მაისის დადგენილების მე -5 პუნქტით განსაზღვრულ ორგანოებს .

### **მუხლი 10. კანონის ამოქმედება**

ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე .

საქართველოს პრეზიდენტი

ედუარდ შევარდნაძე

თბილისი,

1998 წლის 6 თებერვალი.

№1221-III

